

Complexnummer: 517998

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

R.K. Kerkcomplex H. Clemens

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

517999, 518000, 518001, 519305, 519306, 519307

Woonplaats

Nuenen

Gemeente

Nuenen, Gerwen en Nederwetten

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Park 53, 5671 GC te Nuenen

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex van R.K. KERK (1), PASTORIE (2) en CALVARIEGROEP (3) en DRIE PASTOORSGRAVEN (4, 5 en 6), gelegen aan de oostelijke zijde van Park, is in de huidige vorm in twee fasen tot stand gekomen. In 1871 werd naar ontwerp van K. Weber direct achter de uit 1823 daterende schuurkerk een aan de H. Clemens gewijde kruisbasiliek gebouwd.

Nadat de schuurkerk was afgebroken ontstond zo tussen kerk en Park een voorplein. In 1910 bouwde het kerkbestuur ten zuiden van de kerk een nieuwe pastorie.

Omschrijving

Het complex is gelegen aan de zuidzijde van het Park en bestaat uit een forse kruisbasiliek met toren geflankeerd door een blokvormige pastorie. De diepe pastorietuin grenst aan het kerkhof achter de kerk, dat waarschijnlijk in 1871/1872 in gebruik is genomen. Hiervan worden de calvariegroep en drie pastoorsgraven beschermd.

De eigenlijke aanleg van het kerkhof, met een middenpad symmetrisch van opzet, valt niet binnen de bescherming als rijksmonument. Ten zuidoosten van de pastorie liggen enkele sterk gewijzigde en buiten de rijksbescherming vallende katholieke schoolgebouwen.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van kerk, pastorie, calvariegroep en pastoorsgraven is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden, met name de stichting van kerkelijke centra als onderdeel van de katholieke herleving en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de kerkcomplexen. Het geheel heeft architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect Weber. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van Nuenen in de late negentiende eeuw en vanwege de samenhang met de overige bebouwing binnen het beschermde gezicht. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische, bouwtechnische, typologische en functionele zeldzaamheid.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517999

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 augustus 2000
Kadaster deel/nr	82707/110

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Nuenen	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nuenen	E			9782

Omschrijving**

Inleiding

De R.K. KERK, gewijd aan de H. Clemens, is een ontwerp van K. Weber uit 1871. De driebeukige kruisbasiliek heeft een westtoren van vijf geledingen en een koor met kastenomgang. De Neo-Romaanse/ Neo-Gotische stijl is gebaseerd op de overgang van Romaans naar vroeg-Gotiek. Omstreeks 1910 zijn naar ontwerp van Jan Stuyt kapellen en een sacristie aangebouwd. Zo'n 15 jaar later heeft men aan de noordelijke zijde een stookhuis aangebouwd.

Omstreeks 1950 is aan de noordelijke zijde van de kerk een niet binnen de bescherming vallende poort naar het kerkhof gebouwd.

Omschrijving

De kruisbasiliek heeft een schip van drie traveeën, geflankeerd door zijbeuken en grenzend aan een transept, waarvan de één travee diepe armen driezijdig gesloten zijn. Het koor bestaat uit twee traveeën en een driezijdige sluiting over bijna de volle hoogte. Schip, transept en koor zijn gedekt door zadeldaken met lei in Maasdekkig. De driezijdige sluitingen worden door topgevels gescheiden van de zadeldaken en hebben een lagere nokhoogte. De toren is opgetrokken in machinale baksteen, de rest van het gebouw in handvorm baksteen. De wanden van schip, koor en transept zijn geleed door verdiepte gelegen rondboogvelden, lisenen, cordon- en waterlijsten in hard- en kalksteen, verspringende tandlijsten en afsluitende rond- en spitsbooglijsten. De bakstenen steunberen van het schip, die, deels opgenomen in de massa van de zijbeuken, markant verrijzen boven de lessenaardaken, zijn afgedekt met kalkstenen blokken. In de lichtbeuk van het schip zijn per travee drie gekoppelde spitsboogvensters geplaatst, waarvan de middelste hoger is dan de flankerende. De zijbeuk heeft per travee twee spitsboogvensters, waarvan de koppen zijn afgesloten door een kalkstenen driepastracing. In de sluitingen van het transept zijn eenvoudige lancetvensters aangebracht, waarvan de omvattende boog is uitgevoerd in kalksteen en deels is geschulpt. Deze detaillering treft men ook aan in de vensters van de koorsluiting. Bovendien is hier maaswerk (dubbele lancet met vijfpastracing, bekroond door een zeslobbige rozet) aangebracht, en zijn de wanden van de koortraveeën voorzien van een achtlobbig roosvenster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De toren heeft een vierkante plattegrond en bestaat uit vier geledingen. In de eerste is het portaal aangebracht, voorzien van hardstenen plint, tegen de dagkanten geplaatste colonetten en een in een spitsboog gevat kalkstenen timpaan. Dit laatste is voorzien van een kleine oculus, gevat in een driepasboog.

De dubbele, opgeklampte deur is voorzien van smeedijzeren sierbeslag. De deuren aan de noord- en zuidzijde van de toren zijn dichtgezet. Aan de zuidzijde bevindt zich een steen met de inscriptie "prim. lap. pos. W.P. van Lent past. AE. D. J.

van Coll, J. Sengers, 28 martii 1871". De geledingen springen, naarmate men hoger komt, geleidelijk in. Belangrijkste elementen zijn een zeslobbig roosvenster in de tweede geleding en twee getrapte, gekoppelde spitsboognissen in de derde geleding. Boven deze nissen wordt zonder gebruik van steunberen of luchtbogen overgegaan tot een octogoon, dat bestaat uit een gesloten onderzijde met (niet meer gebruikte) rondnissen voor wijzerplaten, en een open bovenzijde met galmgaten en (nieuwe) wijzerplaten. De achzijdige naaldspits is voorzien van lei in maasdekking en driehoekige dakkapellen. Tegen de noordelijke gevel van de toren is, deels geïntegreerd in de massa van zijbeuk en toren, over de hoogte van de eerste twee geledingen een achtkantige traptoren aangebracht. In de toren hangt een reeds eerder beschermde klok uit 1490, gegoten door Jan van Venlo. De koorpartij is omstreeks 1910 voorzien van een zevenzijdige, in stijl aangepaste aanbouw onder lessenaardak. De spitsboogvensters zijn voorzien van diefijzers. Centraal is in een risalerend deel, voorzien van een topgevel met getrapte fries en bekronend natuurstenen kruis, een opgeklampte deur geplaatst. Het spitsbogige bovenlicht heeft een eenvoudige gietijzeren tracering. Omstreeks dezelfde tijd zijn aan de noord- en zuidzijde van het koor sacristieruimten aangebouwd.

Deze eenlaags gebouwtjes onder zadeldak hebben uiterst eenvoudige spitsboogvensters.

In het interieur zijn onder meer van belang het zandstenen hoogaltaar (C.Weber, uitvoering J.Oor, 1872), het Maria-altaar en het H.Hartaltaar (C.Weber en J.Oor, 1878), een eikehouten lezenaar (XIXB), een koperen doopvont (1852), twee marmeren communiebanken (J.Custers, 1927), een Mariabeeld (eind XVII), een H.Clemensbeeld en een H.Jozefbeeld (C. Weber en J.Oor, 1878), een Jacobusbeeld uit omstreeks 1900, twee beelden aan de balustrade van het zangkoor (David, vrouwefiguur, 1881), een Staakmadonna (XIX), een beeldengroep van de H.Familie (Custers, 1929), zeven houten beelden (waarvan alleen H.Quirinusbeeld met oorspronkelijke polychromie), Custers, 1903-'07, kruisbeeld met zilveren corpus op houten balk (XIX), drie ramen in het priesterkoor (H. Drievuldigheid, Olijfhof, Annunciatie, 1895), geschilderde kruiswegstaties (A. Windhausen, Roermond, tot 1907)

Waardering

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van het katholicisme in het zuiden. Het gebouw heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering, met name de min of meer romanogotische detaillering en is van belang als voorbeeld van de overgangsfase van Neo-Gotiek naar Neo-Romaans in het oeuvre van de architect Weber. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van Nuenen en vanwege de samenhang met de overige bebouwing aan het Park.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518000

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 augustus 2000
Kadaster deel/nr	82819/57

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nuenen	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Nuenen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nuenen	E			9782

*Omschrijving***

Inleiding

Tweelaags R.K. PASTORIE van de H. Clemensparochie, gebouwd in 1910. De blokvormige pastorie is opgetrokken in Overgangsstijl.

Het gebouw ligt direct ten zuiden van het kerkgebouw.

Omschrijving

Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond, is twee bouwlagen hoog en heeft een platdak met schilden, waarop lei in Maasdekking is toegepast. De risalerende hoekpartij met hoge schoudergevel bepaalt het aanzien van de gevel. Tegen de risaliet is op de begane grond een driezijdig gesloten erker onder lessenaardak geplaatst. Het gedeelte van de gevel ter linkerzijde van deze risaliet bestaat uit twee vensterassen.

Rechts van de risaliet ligt een terugliggend en lager bouwdeel met het portiek, deels onder zadeldak met verbeterde Hollandse pannen. Twee op het dak geplaatste schoorstenen, alsmede een tweetal tegen het dakschild geplaatste met zinken pironen bekroonde dakkapellen, verlevendigen het silhouet.

De gevel is opgetrokken uit baksteen en heeft een hardstenen plint. De schoudergevel wordt bekroond door een hoge hardstenen trap, waarop een smeedijzeren windvaan is geplaatst. In het gehele pand zijn houten kruisvensters toegepast, voorzien van openslaande vensters met bovenlichten, rolluiken en kunststenen strekken. In de risaliet zijn afwijkende vensters: boven de erker is een samengesteld houten kruisvenster met de dubbele breedte van de overige vensters. Daarboven verrijzen drie smalle en hoge rondboogvensters. Het middelste venster heeft ongeveer de dubbele hoogte van de flankerende.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het portiek is gevat in een tegen de zijgevel van het hoofdgebouw teniet lopende rondboog. In het portiek een gevelsteen met de inscriptie: "prim. lap. pos. / A. van Grinsven past. / A.J. Prinsen / AED. F. de Greef / H. Sanders / A. van Kemenade / 29 maart 1910. In het portiek ligt een granito-vloer en zijn een marmeren brievenbus en een schoenschrapper in het metselwerk opgenomen. Het plafond is kruisvormig gestuct. Tegen de noordelijke gevel is een gerabatte houten serre op bakstenen plint aangebouwd. Het tot het oorspronkelijk bouwplan horende gebouwtje heeft een platdak.

De achtergevel heeft dezelfde kruis- en gekoppelde kruisvensters als in de voorgevel. Hier is in de openslaande delen van de vensters echter een extra regel aangebracht. Aan de achterzijde van de aanbouw met het portiek bevindt zich een voormalig koetshuis.

In het interieur zijn onder meer van belang: een tochtportaal met paneeluur en gegraveerd glas, een aangrenzende, aan de zuidzijde van het gebouw gelegen spreekkamer, de in plattegrond kruisvormige hal met aan de zuidelijke zijde een glasin-lood-venster, voorstellende de Goede Herder, geflankeerd door engelen, de dito vensters in het trapportaal, voorstellende gestileerde bloemen, de kamer-en-suite aan de achterzijde van het huis, met paneelschuifdeuren. In de hal en de belangrijkste kamers is een met ijzer beslagen plafond met kooflijst. Bijzonder is dat het een licht reliëf heeft doordat het plaatijzer kruisvormig gestempeld is.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang. Zij heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de pastorie. Zij heeft architectuurhistorische waarde vanwege de stijl en de detaillering. Het gebouw heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere betekenis door de situering naast de kerk, nauw verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van Nuenen en vanwege de samenhang met de overige bebouwing aan het Park.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 518001

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 augustus 2000
Kadaster deel/nr	82819/74

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nuenen	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Nuenen	Refeling

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nuenen	E			9782

Omschrijving**

Inleiding

Op het R.K. kerkhof van de H. Clemens te Nuenen gelegen PASTOORSGRAF in neo-gotische stijl van Andreas Pauwels, circa 1882. Het graf ligt vóór de calvariegroep.

Omschrijving

Hardstenen graftombe met op neo-gotische gedetailleerde sokkel staand kruis en dekplaat met in hoog-reliëf op de hoeken de vier evangelistensymbolen, gevat in een vierpas. Centraal in de dekplaat is in een door een spitsboog omvatte nis in hoogreliëf een kelk met hostie op een gesloten boek afgebeeld.

Langs de randen van de dekplaat de inscriptie: "Hier rust de zeer eerw. heer Andreas Pauwels / Geboren te Nieuwkuik 10 april 1826 / bijna 10 jaren pastoor dezer parochie / overleden te Nuenen 25 aug. 1882". Op de voorzijde van de tombe de inscriptie: "Memento".

Waardering

Het grafmonument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het pastoorsgraf. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van de neogotische grafcultuur met aangepaste neo-middeleeuwse detaillering en symboliek. Het heeft tesamen met de calvariegroep ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Begraafplaats en -onderdelen

Grafmonument

Monumentnummer*: 519305

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 augustus 2000
Kadaster deel/nr	82817/126

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nuenen	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Nuenen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nuenen	E			9782

*Omschrijving***

Inleiding:

Op het achter de H. Clemens gelegen, niet als rijksmonument beschermde R.K. Kerkhof te Nuenen staat een CALVARIEGROEP in Neo-Gotische stijl uit omstreeks 1900.

Omschrijving

De drie witgeschilderde gietijzeren beelden staan op een omstreeks 1985 naar oorspronkelijk voorbeeld vernieuwde bakstenen onderbouw. Deze brede bakstenen onderbouw wordt aan de uiteinden geschoord door twee pijlers, waar op getrapte natuurstenen sokkel de ca. een meter hoge beelden van Maria en Johannes de evangelist zijn geplaatst. Centraal op de bakstenen muur staat het ca. 1.5 meter hoge kruisbeeld (identiek aan dat op het kerkhof van de St. Willibrordus te Deurne), waarvan het kruis van smeedijzer is vervaardigd.

Waardering:

De calvariegroep is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de calvariegroep. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van de fabrieksmatige productie van religieuze beelden. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven en als voorbeeld van een gietijzeren beeldengroep zeldzaam.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Religieuze gebouwen
Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Kerk en kerkonderdeel
Begraafplaats en -onderdelen

Monumentnummer*: 519306

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 augustus 2000
Kadaster deel/nr	82817/108

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nuenen	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Nuenen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nuenen	E			9782

*Omschrijving***

Inleiding

Op het R.K. kerkhof van de H. Clemens te Nuenen gelegen PASTOORSGRAF van Wilhelmus Petrus van Lent, circa 1879.

Omschrijving

Hardstenen tombe met op de dekplaat een los opgelegd natuurstenen kruis. Onder op de dekplaat in een cirkel-vormige uitsparing in hoogrelief een afbeelding van de deugden Geloof, Hoop en Liefde. Daarboven de inscriptie: "Hier rust de weleerwaarde heer Wilhelmus Petrus van Lent / geboren te Lithoyen / den 19 mei 1805 / overleden te Nuenen / den 28 mei 1879 / Bijna 40 jaren pastoor dezer parochie".

Waardering

Het grafmonument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het pastoorsgraf. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van neogotische grafcultuur met aangepaste neo-middeleeuwse detaillering en symboliek. Het heeft tezamen met de calvariegroep ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519307

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	28 augustus 2000
Kadaster deel/nr	82817/123

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Nuenen	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Nuenen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nuenen	E			9782

*Omschrijving***

Inleiding

Op het R.K. kerkhof van de H. Clemens te Nuenen gelegen PASTOORSGRAF van Wilhelmus Johannes van Dongen, ca. 1895.

Omschrijving

Hardstenen tombe met op de dekplaat een op een hardstenen sokkel opgesteld marmeren kruis. Op de dekplaat een marmeren plaquette met de afbeelding van palmtakken, kelk en kruisen.

Langs de randen van de dekplaat zijn in laag-reliëf florale motieven aangebracht waarbinnen de inscriptie: "Hier rust de zeer eerwaarde heer / Wilhelmus Johannes van Dongen / geb. te Zevenbergen 16 april 1834 / overl. te Nuenen 14 maart 1895 / Gedurende 5 jaren en 6 maanden pastoor dezer parochie". Op de zuidelijke zijkant van de tombe zijn in laag-reliëf zandlopers afgebeeld. Op de voorzijde staat de naam van het atelier: "D.J. Hanique".

Waardering

Het grafmonument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het pastoorsgraf. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van neogotische grafcultuur met aangepaste neo-middeleeuwse detaillering en symboliek. Het heeft tesamen met de calvariegroep ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Begraafplaats en -onderdelen